

בס"ד

רבנו נחמן מברסלב

ש"ב ע"ת

ז"ג מדתן תורה

טוב להגיד ולשיר

נְּנַחַמְּנוּ נַחֲמֵנוּ מֵאִוֶּמְנוּ

לזכות לכול הישועות

רבנו נחמן מברסלב



פירושים על חג השבועות

מתוך הספר הקדוש "אוצר היראה"

הרצון שנתגלה אז, שהכל מתנהג רק ברצונו ותבונה. ועקר יניקת חכמת הטבע הוא מלשון תרגום. ובשבועות נתגלה הרצון כל-כך, עד שגם לשון תרגום, שרש חכמת הטבע, נכלל בקדשה. ועל-כן אומרים אז 'אקדמות', שהוא שבח גדול ונורא, כלשון תרגום דיקא, כי זה עקר שלמות התגלות הרצון (ענין קדיש - הלכה א).

בא

בפסח היתה הנאלה רק על-ידי אתערותא דלעלא, כי לא קבלו עדין את התורה. על-כן, אף-על-פי שמקבלין אז המחין בהארה גדולה מאד, כמבאר בפגנות, אבל לא זכו עדין לקבל אור הכתר, שהוא בחינת המסדר והמישב את המחין, שעקר תקונו על-ידי עשיית מצות ומעשים טובים הרבה בשמחה. ועל-כן אסור אז החמץ באסור חמור, כי שרש החמץ בקדשה נמשך ונשתלשל בבחינת תקון המסדר והמישב הנ"ל (עין 'אכילה, אות יא). ועל-כן בשבועות, שאז זכו לקבל אור הכתר על-ידי ההכנה של ספירה, על-כן מצוה אז להביא שתי הלחם מחמץ דיקא (הלכות נפילת אפיים - הלכה ד, אות י וכו').

בח

על-ידי שהצדיק מאיר גם בדרי מטה, שהם אותם האנשים הפחותים שנפלו מדרגתם מאד, שידעו גם הם כי מלא כל הארץ כבודו, והשם אתם ועמם ואצלם, ולא ייראו ולא יתאשו, חס ושלוה, רק גם הם יתעוררו ויקיצו ויתחילו להתקרב להשם יתברך מעתה בתורה ותפלה ומעשים טובים, ועל-ידי-זה בעצמו הוא מאיר בהם הדעת ומגרש מהם הרוח שטות ומוציאם על-ידי-זה מכל העונות, שזהו עקר הרחמנות שצריכין לרחם על ישראל. כי אפלו אם האדם הוא כמו שהוא, תכף בשמודיעין לו היטב כי גם שם ובמקומו נמצא גם-כן השם יתברך, כי גם בתוך הרוח שטות בעצמו יש ניצוצות הקדשה, כי

יד

"חמץ" אותיות "מצח", בחינת מצחא דזעיר אנפין וכו', שמשם התעוררות כל הדינים, רחמנא לצלן; ומזה העקר אחיות הספרא-אחרא והקלפות בחינת שמד, אל אחר, כפירות וזנות, בחינת "מצח אשה זונה". ועל-ידי שגזרין מאכילת חמץ בפסח, ועל-ידי מצות ספירת העמר, על-ידי-זה ממשיכין הארה והמתקה מבחינת מצח הרצון, ואז נמתקין הדינים שאחיותם מבחינת מצח הנ"ל, על-ידי הארת מצח הרצון. ועל-כן אחר-כך התר החמץ, עד שעל-ידי-זה אנו זוכין בשבועות לבחינת התגלות מצח הרצון, שהוא בחינת פדיון העליון הכולל הנ"ל, שעל-ידי-זה כל ההמתקות, עד שמתגזרין גרים ועולים על-ידי-זה משמד לרצון, שזה בחינת התקרבות ישראל להשם יתברך בשבועות על-ידי קבלת התורה (ברכת השחר - הלכה ה, טו).

טו

על-ידי מ"ט ימי הספירה ממשיכין ההמתקה, להמתיק כל הכ"ד בתידינים (ברכת השחר - הלכה ה, אות כה).

טז

על-ידי שיוציאין מגלות מצרים, שהוא ערות הארץ, בחינת תאות נאוף, ומקדשין את עצמן במ"ט ימי הספירה, שעל-ידי-זה נכללין במ"ט אותיות שיש בשמות השבטים, שזה בחינת קדשת הברית, כמבאר בפנים על-ידי-זה זוכין אחר-כך בשבועות לקבלת התורה, כי עקר קבלת התורה שתהיה בבחינת ברכה וסם-חיים הוא על-ידי קדשת הברית (הלכות ברכת התורה - הלכה א).

יז

בשבועות עולין עד שרש הרצון, ועל-ידי-זה נתהפך גם חכמת הטבע לרצון, על-ידי התגברות התגלות

גם שם יש חיות אלקותו יתברך, שזה בחינת "השכן אתם בתוך טמאתם", על-ידי-זה בעצמו נתבטל הרוח שטות, בבחינת "ונעו אליי מצרים מפניו", שזה בחינת: "ועברתי בארץ מצרים" ואתגליתי וכו', ועל-ידי-זה "והפיתי כל בכור וכו'", שהוא בחינת הדעת דסטרא-אחרא, שמשם הרוח שטות, כי מי הוא זה ערב את לבו לגשת אליו יתברך! כי עקר קיום הרוח שטות הוא מהסתרת אלקותו יתברך; אבל תכף בשנתגלה אלקותו יתברך גם שם, אזי ממילא נתבטל הרוח שטות. וזה בחינת הנפת עמר שעורים, שהוא מאכל בהמה, בחינת הרוח שטות, וצריכין לנפותה בשלש-עשרה נפה עד שיבקר גם משם ניצוצות קדושים וברורים נפלאים, עד שיעלה הכל לריח ניחוח לה, כי גם שם נעלם חיות אלקותו יתברך, כי מלא כל הארץ כבודו, ועל-ידי-זה מקרבין הכל להשם יתברך, שזה בחינת כלליות העולמות, בחינת תחתונים למעלה וכו'. וזה בחינת ספירת העמר שאחר-כך, הינו שמקשרין הימים והזמן, ששם עקר אחיזת הרוח שטות, לבחינת למעלה מהזמן, שזה בחינת מה שמבאר בפונות, שעל-ידי ספירה ממשיכין המקיפין וכו', והמקיפין אלו הם בחינת אריכות ימים ושנים, בחינת עולם הבא, שהיא למעלה מהזמן. וזה בחינת "תמימת תהייתה", כי זה עקר תמימות ושלמות הזמן, לקשרו למעלה מהזמן, בחינת כלליות דרי מטה בדרי מעלה, כלליות העולם הזה בעולם הבא, שזה עקר השלמות, ועל-ידי-זה אנו זוכין להשיג דעת וחכמה אמתית דיקא על-ידי הימים והזמן, כי בכל יום יש בו חכמה ודעת מיחד, בחינת "ימים ידברו וכו'". ועל-ידי-זה שאנו עוסקין בימי הספירה להרים ולהגביה התחתונים והירודים מאד בחינת דרי מטה, להגביהם למעלה ולקרבתם להשם יתברך, שזה נמשך מבחינת הנפת עמר שעורים כנ"ל, על-ידי-זה נמשך בכל יום איזה הארה מהארת הרצון, עד שבשבועות נמשך בחינת עליונים למטה, בחינת "וירד ה' על הר סיני", ואז זוכין בשלמות להמשיך הארת הרצון, שזה בחינת שפע הכתר שנמשך בשבועות, בחינת מקוה של שבועות, שהוא בחינת יס-החכמה הנ"ל. ואז עולין מבחינת מאכל בהמה למאכל אדם, שזה בחינת שתי הלחם שהקריבו בשבועות. ואז נתתקן בחינת אכילת ישראל בשלמות, שזוכה כל אחד בשעת אכילתו להארת הרצון שהוא בחינת מ"ה, שזה תכלית שלמות האדם שג'מטריא מ"ה. וזה שמוכא בכונות ספירה, שיש ש"ך ניצוצין, וצריכין לכון להמשיך בכל יום מ"ה ניצוצות, ג'מטריא אדם; ובשבעת ימי השבוע ממשיכין שבע פעמים אדם' ג'מטריא שט"ו, ועם ההא וכו' ג'מטריא ש"ך וכו'; הינו, על-ידי שמודיע לנו הצדיק כי גם בהרוח

שטות בעצמו יש שם חיות אלקותו יתברך, על-ידי-זה מדבק את עצמו להשם יתברך גם משם, עד שנתעורר משם להשם יתברך מכל מקום שהוא שם, ועל-ידי-זה הוא מלקט בכל יום כמה ניצוצות הקדושים המלפשים שם במקומו, ואז הוא מהפך מבחינת שט"ו, שהוא בחינת "שטו העם ולקטו" בשטותא, כמבאר בזהר הקדוש, שזה בחינת עשתונותיו ומחשבותיו ובטחונותיו של שוא והבל, שכלם הם מבחינת הרוח שטות שנתעה בו, והוא מברר מכל זה ניצוצות הקדושים שהם בחינת דעת, בחינת רצון, בחינת מ"ה, בחינת שבע פעמים אדם, כי בכל מדה ומדה משבע מדות ובכל בחינה ומדרגה צריכים ברורים אלו. וכל זה אנו עוסקין לברר בחינת אדם, בחינת דעת, שנעלם גם בתוך בחינת בהמה כנ"ל, עד שזוכין אחר-כך לשלמות הארת הרצון, בחינת מדרגת אדם בשלמות, שזה בחינת שבועות כנ"ל. וכל זה הוא תקון חטא אדם הראשון, שפגם באכילתו. ועכשו מתקנין זאת בתחלה בבחינת "ואכלת את עשב השדה", שגם בחינת מאכל בהמה, בחינת עשב השדה, יתברר על-ידי שממשיכין הדעת והארת הרצון גם לשם, ואחר-כך יזכה על-ידי היגיעה בתורה ותפלה והתקרבות לצדיקים לבחינת לחם, מאכל אדם, בחינת "בזעת אפיך תאכל לחם", שזה בחינת מה שבפסח מקריבין עמר שעורים ובשבועות מקריבין שתי הלחם כנ"ל (נט"ו לסעודה - הלכה ו, אותיות כט לג לד לה לו).

לד

כל השלש רגלים תלתה התורה בזמן תקון התבואה: פסח בחדש האביב; שבועות נקרא חג הקציר; סכות נקרא חג האסיף. כי כל השלש רגלים הם זכר ליציאת מצרים, שהוא בחינת מציאת האבדות הנ"ל, שרפם נעלמים בצמחים. ועל-כן פסח, שהיה הגאולה קדם הזמן, הינו קדם שנגמר תקון האבדות בשלמות, על-כן הוא בחדש האביב כנ"ל; בשבועות זכו לקבלת התורה, שאז כמעט שנגמר התקון, אבל עדין אינו בתכלית השלמות, כי חזרו וקלקלו על-ידי חטא העגל, על-כן הוא בזמן הקציר, שהתבואה כבר נגמרה בשלמות; אך אף-על-פי-כן עדין יש עליה אחריות הרבה כל זמן היותה בשדה. אחר-כך, כשחזר משה רבנו עליו השלום והתפלל בעדם ותקן החטא והפגם שלהם, והעקר בארבעים ימי רצון מאלול עד יום-כפור, שהם ימי תשובה, שעל-ידי-זה עקר מציאת האבדות, על-כן אחר-כך הוא חג האסיף, שאז גמר התבואה בשלמות, מאחר שכבר נאספה לתוך הבית, שזה בחינת גמר מציאת האבדות של אותה שנה. ומחמת שאי אפשר לברר

ולמצא כל האבדות בשנה אחת, רק בכל שנה נמצאין קצת כנ"ל, על-כן תכף אחר סבות חוזרין ווזרעין וכו', דהינו שמתחילין לעסק בתקון שאר האבדות. וכל ימי החרף הם בבחינת עבור, ובניסן, שהוא חדש האביב, אז הוא בחינת לדתם וקרוב לגמר בשולם, ואז הוא זמן גאלת מצרים וחיג הפסח, שהוא בבחינת חפזון, כי עדין לא נגמר תקונם עד זמן הקציר והאסיפה, שהם בחינת שבועות וסבות כנ"ל. אבל זה בעצמו הוא נפלאות תמים דעים, שדלג על הקץ ולא רצה להמתין עד גמר תקונם, כי ראה שאם יתמהמה עוד, אז יש אבדות וניצוצות שנאחו בהם הזהמא כל-כך עד אשר ישארו שקועים שם במצרים ויאבדו לגמרי, חס ושלום, שבשביל זה צריכין לאכל מצה, שנאפית גם-כן בחפזון דיקא קדם גמר תקונה כנ"ל (הלכות ברכת הפירות – הלכה ה, אות י).

לו

אחר יום ראשון של פסח מסתלקת תכף ההארה הגדולה שהאירה עלינו רק בחסדו הגדול כנ"ל. ואז צריכין לחזור ולטהר עצמנו בהדרגה מבחינת הדמים הרעים, שהם בחינת זהמת מצרים הנאחו בנו. ועקר הטהרה מהדמים הרעים הוא על-ידי שישבל בזיונות ושפיכות דמים הרבה וישתק, בשביל שיזכה לתשובה ולהתקרב אל הקדשה באמת, שעל-ידי זה מהפך 'דם' ל'דום' על-ידי שמקים "דום לה", ועל-ידי זה יוצא מהסתרת פני אהי"ה, שגימטריא "דם", וזוכה לפני אהי"ה, שהוא בחינת: אנא זמין למהוי, בחינת תשובה, עד שעל-ידי זה נעשה בחינת אדם, כמבאר בפנים. וכל זה אנו עוסקין בימי הספירה, שמכינין עצמן לקבל התורה בשבועות, שזה עקר קיום היות העולם והיות האדם, שזה בחינת 'אנא זמין למהוי'. ועל-כן מקריבין תחלה עמר שעורים, להורות שעדין לא זכינו לבחינת אדם הני"ל, רק עדין אנו בבחינת בהמה, בחינת שעורים, שהוא מאכל בהמה, ואנו מניפין השעורים לקרבן לריח ניחוח לה, כי אנו מכינין עצמנו לקבלת התורה, לעלות על-ידי זה מבחינת בהמה לבחינת אדם. גם עמר שעורים הוא בחינת בושה ושפיכות דמים, כי עמר שעורים הוא בחינת מנחת קנאות של הסוטה, שצריכה לסבל בושה גדולה אפלו אם לא נטמאה, רק על הטא ההסתרה לבד. ועל-כן מבאר בזהר הקדוש, שמנחת העמר הוא בחינת בדיקו דאשת חיל; הינו שמחמת שבכל שנה ושנה צריכין אנחנו להכין עצמנו מחדש לזכות לקבלת התורה, הינו העקר לקבל על עצמו מחדש קיום התורה, שהוא בחינת תשובה על העבר, ולקיים

מעתה בשלמות כל התורה. ומחמת שעקר התשובה הוא בושה, כי צריכין לסבל בזיונות הרבה בשביל שיזכה להתקרב אל הצדיק האמת, שעל-ידו יזכה לתשובה שלמה; ואפלו אין לו בזיונות מאחרים, צריך להתבייש בעצמו מאד על כל מעשיו, עד שיהיה לו שפיכות דמים ממש הרבה מזה, וזה עקר תשובתו, כמאמר רבותינו ז"ל: העובר עברה ומתבייש בה מוחלין לו. וזה בחינת עמר שעורים, שאנו מבישין את עצמנו ומודים ומתודים שעדין דומים אנחנו בבהמה, וכמו שבהמה אין לה כח הדבור, כך אנו אין לנו פה להשיב, רק לשמע הרפתנו ולשתק, בבחינת "דום לה", וזאת הבושה זה עקר תקוננו. ובה נבדקין ישראל, שמי שקלקל מעשיו, אבל על-כל-פנים הוא מודה על האמת ומתבייש בעצמו על זה, ומקבל על עצמו בזיונות ושפיכות דמים בשביל שיזכה לתשובה, אזי באמת נתתקן על-ידי זה. מכל-שכן מי שהוא סהור באמת, ואף-על-פי-כן הוא מתבייש בעצמו על שאין סהרתו בתכלית השלמות או על קצר השנתו, אזי הוא זוכה על-ידי זה לתשובה על תשובה ולהשנה גדולה בכל פעם ביותר. אבל מי שהוא טמא באמת ואינו מתבייש כלל מזה, אדרבא, הוא חולק ומבזה ומבייש את אנשי-אמת, אזי יפל על-ידי מנחת העמר-שעורים באין סומך, כמו הסוטה שנטמאה ולא רצתה להתודות על עונה. וזה בחינת מפלת כמה רשעים גדולים, שהיה ביום הנפת העמר, כמו הקץ וסנהריב וכו' (הלכות ברכת הפירות – הלכה ה, יד טו).

טל

עקר יציאת מצרים היה לגלות אמונת חדוש העולם, לידע כי יש אלקים שליט בארץ שברא את עולמו יש מאין המחלט, ומנהיג את העולם כרצונו, בלי שום חיוב הטבע כלל. ומחמת שעקר אמונת חדוש העולם זוכין על-ידי ברור המדמה, שנתברר על-ידי רוח הקדש, רוח נבואה, שהוא בחינת כלל קבלת התורה, על-כן אז במצרים, שהיה עדין קדם קבלת התורה, ולא נתברר המדמה עדין בשלמות, רק על-ידי אתערותא דלעלא לבד היתה הנאלה, ועל-כן אסור אז החמץ באסור חמור. ועקר הזהירות מחמץ הוא משעה שנתנו המים לתוך הקמח, כי עקר ההתחלה ראשונה של בריאת העולם יש מאין הנה בריאת המים, כמאמר רבותינו ז"ל, על-כן שם עקר אחיזת הכפירות הכופרין בחדוש העולם. ועל-כן עקר החמוץ, שהוא שנתפת העפה על-ידי הרוח והאור שנגבנם בה

בְּאֵמֶת אֵת הַצַּדִּיק הָאֵמֶת עַד שְׁזוֹכָה לְמִצְוֵי (הַלְכוֹת בְּרַכַּת הַרִּיחַ – הַלְכוֹת ד, אוֹת לֹח לט).

מג

עַקֵּר הַשְּׁנָה הוּא בְּשִׁבִיל שֶׁהַשְּׂכֵל מִתְבַּלְבֵּל וּמִתְיַגַּע מְאֹד עַל־יְדֵי בְּלִבּוֹל הַמְדָמָה, וְעַל־יְדֵי הַשְּׁנָה נִתְבָּרַר הַמְדָמָה. וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי הַשְּׁנָה נִתְבָּרַר הָאֱמוּנָה, בְּבַחֲיַנֵּת "חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה אֱמוּנָתְךָ", כִּי עַקֵּר שְׁלָמוֹת הָאֱמוּנָה עַל־יְדֵי בְּרוּר הַמְדָמָה. וְעַל־כֵּן כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כִּפִּי מֵה שְׁזוֹכָה לְבָרַר הַמְדָמָה בֵּן הוּא מִמַּעַט בְּשָׁנָה. וְעַל־כֵּן בְּשִׁבּוּעוֹת, שָׂאזּוֹכִין לְקַבֵּל הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְשַׁכֵּת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ עַל כָּל יִשְׂרָאֵל, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נִתְבָּרַר הַמְדָמָה, עַל־כֵּן נִעוֹרֵין בְּלֵיל שִׁבּוּעוֹת (הַלְכוֹת בְּרַכַּת הַרִּיחַ – הַלְכוֹת ד, מֵא).

מד

מִכֵּאֵר בְּכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל מַעֲנִין הַצְמָצוּמִים שֶׁהָיוּ קִדְּם הַבְּרִיאָה, קִדְּם הַתְּחִלַּת שְׂרָשֵׁי הָאֲצִילוֹת, מֵה שֶׁצְמָצַם אוֹרוֹ הַגָּדוֹל יִתְבָּרַךְ בְּדֵי שִׁיחִיהָ מְקוֹם לְבְרִיאָה, וְנַעֲשֶׂה חֵלֶל הַפְּנוּי, וְגַם בְּצְמָצוּם זֶה הָיוּ כִּמְה וּכְמֵה בְּחִינּוֹת, כְּמוֹכֵן שָׁם. אֲבָל גַּם אַחֲר־כֵּן, בְּשֶׁהִתְחִיל לְהַמְשִׁיךְ הָאוֹר דֶּרֶךְ קוֹ בְּשִׁבִיל בְּרִיאַת הָעוֹלָמוֹת, שֶׁהֵם הַמְדוּת, הַמְשִׁיךְ גַּם־כֵּן אֵת כָּל מֵדָה וּמֵדָה דֶּרֶךְ כִּמְה וּכְמֵה צְמָצוּמִים, עַד שֶׁנִּתְצַמְצַם וְנִתְהוּהָ בְּחִינַת עוֹלָם הָאֲצִילוֹת וְכוּ', וְאַחֲר־כֵּן הָיוּ עוֹד הַרְבֵּה צְמָצוּמִים עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּחִינַת עוֹלָם הַבְּרִיאָה, וְאַחֲר־כֵּן עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה עוֹלָם הַיְצִירָה, וְאַחֲר־כֵּן עוֹלָם הַעֲשִׂיָה הַגְּשָׁמִי הַזֶּה, שֶׁכּוֹ הָאֲדָם הַבֹּעֵל בְּחִירָה, שֶׁכּוֹ תְלוּי הַכֹּל. עַל־כֵּן כָּל זֶה עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא צְרִיךְ לְפִי בְּחִינַתוֹ לְתַקֵּן וּלְהַמְשִׁיךְ כָּל הַבְּחִינּוֹת צְמָצוּמִים הַגָּל עַל־יְדֵי אֲתֵרוֹתָא דְלִתְתָא, שֶׁזֶה עַקֵּר הַתְּקוּן וְהַשְּׁלָמוֹת שֶׁל כָּל הַבְּרִיאָה. וְזֶה כָּלֵל מִתֵּן תּוֹרָה וְכָלֵל קִיּוּם הַתּוֹרָה. וְזֶה בְּחִינַת פֶּסַח וְשִׁבּוּעוֹת, כִּי בְּפֶסַח הָיָה בְּחִינַת הַתְּגַלּוֹת אוֹר אֵין סוּף בְּהַתְּגַלּוֹת נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד, וְכַמְבֵּאֵר בְּכַתְּבִים. וְאַף־עַל־פִּי שְׁנָם זֶה הָיָה עַל־יְדֵי בְּחִינַת צְמָצוּמִים, כִּי בְּלִי צְמָצוּמִים אֵי אֲפָשֵׁר כָּלֵל לְקַבֵּל הָאוֹר, אֲבָל אֵלוֹ הַצְמָצוּמִים הָיוּ בְּחִינַת הַצְמָצוּמִים הַקּוֹדְמִים מְאֹד כַּנִּל, אֲבָל מִיּוֹם שֶׁנִּי שֶׁל פֶּסַח מִתְחִילִין לְתַקֵּן וּלְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת הַצְמָצוּמִים הַשְּׁנִיִּים, שֶׁעַל יְדֵיהֶם נִמְשָׁכוּ וְנִתְהוּוּ כָּל הָעוֹלָמוֹת וְהַמְדוּת. וְכֵן עוֹסְקִין כָּל הַשְּׁבַע שִׁבּוּעוֹת שֶׁל יְמֵי הַסְּפִירָה, עַד שְׁזוֹכִין בְּשִׁבּוּעוֹת לְקַבֵּל הָאוֹר הַגָּדוֹל בְּהַדְרָגָה וּבְמִדָּה, שֶׁזֶה בְּחִינַת קַבְּלַת הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא כָּלֵל כָּל הַמְדוּת טוֹבוֹת וְהַכֹּל בְּשִׁבִיל לְגַלּוֹת מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁזֶה גַּם־כֵּן בְּחִינַת שִׁבּוּעוֹת, שֶׁנִּקְרָא עֲצָרַת, מְלִשׁוֹן מַלְכוּת (הַלְכוֹת תְּפִילַת הַמִּנְחָה – הַלְכוֹת ז, אוֹת לֹח).

בְּהַמְשִׁיךְ הַזְּמַן. וְעַל־כֵּן אֵז בְּשַׁעַת יְצִיאַת מִצְרַיִם, שֶׁלֹּא זָכוּ עַדִּין לְהַמְשִׁיךְ בְּשְׁלָמוֹת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, רוּחַ נְבוּאָה, שֶׁעַל־כֵּן הִכְרַחוּ לְצֵאת בְּחַפְזוֹן, עַל־כֵּן צְרִיכִין לְאָכַל מִצָּה שְׁנֵאֵפִית בְּחַפְזוֹן, בְּכַדֵּי שֶׁלֹּא יִתְאַחוּ בְּהַרְוֹת וְאוֹר הַטָּמֵא שֶׁהוּא רוּחַ שְׁטוּת, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה פּוֹנְמִין בְּאֱמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּרִיאַת הַמַּיִם כַּנִּל. אֲבָל בְּשִׁבּוּעוֹת, שְׁזָכוּ לְקַבֵּל הַתּוֹרָה וְזָכוּ לְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ בְּשְׁלָמוֹת, אֵז מִצְוָה לְהִבִּיא שְׁתֵּי הַלֶּחֶם מִחֶמֶן דִּיקָא, כִּי אֵז הָרוּחַ וְהָאוֹר הוּא בְּחִינַת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה מִתְבָּרַר הַמְדָמָה יוֹתֵר וְזוֹכִין לְאֱמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם בְּשְׁלָמוֹת, שֶׁזֶה עַקֵּר יְסוּד הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. וְעַל־כֵּן בְּפֶסַח רוֹחֲצִין שְׁתֵּי רַחֲצוֹת, לְהַמְשִׁיךְ בְּיוֹתֵר מִיְמֵי הַסְּפִירָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת אֱמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם (עֵינן מְקוּה, אוֹת ו; הַלְכוֹת בְּרַכַּת הַרִּיחַ – הַלְכוֹת ד, אוֹתִיּוֹת ט).

מו

בְּיְמֵי הַסְּפִירָה הַקְּדוּשִׁים אָנוּ עוֹסְקִין לְמַהַר עֲצִמּוֹ מִזְהַמַּת מִצְרַיִם, הֵינּוּ מְבַלְבּוֹל הַמְדָמָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת זְהַמַּת הַנְּחָשׁ, אֲשֶׁר עַל־יְדֵי־זֶה נִפְגְּמָה הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. וְעַל־כֵּן מְקַרְבִּין תְּחִלָּה הָעַמֵּר שְׁעוֹרִים שֶׁהוּא מְאֹכֵל בְּהֵמָה, בְּחִינַת מְדָמָה, כִּי גַם בְּהֵמָה יֵשׁ לָהּ כַּח הַמְדָמָה; וְעַל־יְדֵי שְׁמַנִּיפִין הָעַמֵּר שְׁעוֹרִים וּמְקַרְבִּין אוֹתוֹ לָהּ, עַל־יְדֵי־זֶה אָנוּ מְתַקְּנִין וּמְבָרְרִין הַמְדָמָה. וְעַל־כֵּן סוֹפְרִין אַחֲר־כֵּן הַיָּמִים לְעַמֵּר, כִּי עַל־יְדֵי־זֶה אָנוּ מְמַשִּׁיכִין עֲלֵינוּ הָאָרֶה מִקְּדָשֶׁת קַבְּלַת הַתּוֹרָה שֶׁאָנוּ עֲתִידִין לְקַבֵּל בְּשִׁבּוּעוֹת, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נִזְכָּה לְבָרַר הַמְדָמָה וּלְתַקֵּן וּלְהַשְׁלִים הָאֱמוּנָה בְּשְׁלָמוֹת, כִּי עַקֵּר הַסְּפִירָה וְהַמְנִיחַ הוּא רַק בְּבַחֲיַנַּת הַמְדָמָה, כְּמִבְּאֵר בְּפָנִים. וְעַל־יְדֵי־זֶה אָנוּ זוֹכִין בְּאֵמֶת אַחֲר־כֵּן בְּשִׁבּוּעוֹת לְקַבֵּל הַתּוֹרָה, וְאֵז זוֹכִין לְתַקְּלִית שְׁלָמוֹת תְּקוּן הַמְדָמָה וְהָאֱמוּנָה כַּנִּל (הַלְכוֹת בְּרַכַּת הַרִּיחַ הַלְכוֹת ד, יח).

מב

עַל־יְדֵי שְׁסוֹפְרִין הַשְּׁבַע שִׁבּוּעוֹת קִדְּם קַבְּלַת הַתּוֹרָה, לְבָרַר הַמְדָמָה וּלְזַכּוֹת לְאֱמוּנָה שְׁלָמָה כַּנִּל, עַל־יְדֵי־זֶה מְמַשִּׁיכִין קְדָשֶׁת הָאֱמוּנָה עַל כָּל יוֹם וְיוֹם שֶׁל כָּל יְמֵי הַשְּׁנָה, בְּאִפְּן שְׁזוֹכָה לְיְסוּד הָאֱמוּנָה כָּל יְמֵי עוֹלָם, שֶׁכָּבֵל יוֹם וְיוֹם שְׁיָבוּא, אַף־עַל־פִּי שִׁיתְגַּבֵּר הַבֹּעֵל דְּבַר בְּאִיזָה בְּלִבּוֹל שִׁיתְגַּבֵּר, כִּפִּי הַתְּגַבְּרוֹתוֹ בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ, אַף־עַל־פִּי־כֵן יִהְיֶה לָנוּ כַּח לְבָרַר הָאֱמוּנָה עַל־יְדֵי צַדִּיקֵי הַדּוֹר, שְׁזוֹכָה לְהַתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם וּלְהַתְגַּבֵּר עַל הָעוֹזֵי־פָנִים שֶׁכָּבֵל דוֹר הַרוֹצִים לְהַעֲלִים אוֹר הַצַּדִּיק, רַק נִזְכָּה לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ

לקבל החיות מהיחוד הפנימי, שמשם שרש התגלות העצות הקדושות שעליהם גדלה האמונה הקדושה, אזי אחר-כך יש לו כלים וצמצומים לקבל גם ההארה מהיחוד החיצון בשלמות, ואז נמשך ביותר אחר השם ותברך, ועל-ידי-זה מקבל הארה מהיחוד הפנימי ביותר, וכן להלן חוזר חלילה בנ"ל. וזה גם-כן בחינת עמר שעורים, שהוא מאכל בהמה, שמקריבין בתחלת התקרבות ישראל לאביהם שבשמים. ועל-כן באמת אמרו בזהר הקדוש, שמנחת העמר הוא בדיקו דאשת חיל, כי שם עקר הנסיון והבחירה, עד שאחר-כך זוכין בשבועות לשתי הלחם מחטים, שהם מאכל אדם (הלכות תחומין - הלכה ה, ו. ועיין פנים, ועיין אמונה, אות מה).

נד

שתי הרחיצות שרוחצין בליל-פסח מרמז לשני מיני טבילות המקוה, שהיא בחינת התגלות הדעת. אחת בחינת התחלת התגלות הדעת שנתגלה בפסח, שזה בחינת מקוה של פסח, כי כלם טבלו גם אז, וזה בחינת הרחיצה ראשונה שקדם אכילת כרפס; ואחר ספור ההגדה רוחצין ידיהם שנית ומברכין עליה, כי זה מרמז על בחינת התגלות הדעת של שבועות, שזה בחינת מקוה של שבועות, כי על-ידי נטילת ידים ממשיכין על עצמן בחינת הטהרה של מקוה, כמבאר בפנים ובמקום אחר (הלכות ראש-חודש - הלכה ג).

נו

ספירת הימים לעמר הוא בחינת שסופרין ומודדין הימים, שהם בחינת מדות, בכדי לקבל האור במדה, שלא יהיה בבחינת רבוי אור, שמשם יניקת ההסתרה; הינו בכדי שנוכל להמשיך החיות מהחי החיים לתוך הימים והמדות, שזהו עקר מעלת התורה שמקבלין בשבועות, שעל-ידי התורה ממשיכין החיות לתוך הימים והמדות. ומחמת שהמדות הם ז', בחינת שבע ימי הבנין בידוע, ועקר המשכת החיות שהוא אור הדעת הוא מבחינת קדשת שבת בנ"ל (אות נג), על-כן סופרין שבע שבתות, כדי לתקן כל בחינת ז' הימים על-ידי שבע שבתות. וזה בחינת "ספרתם לכם ממחרת השבת", כי גם יום-טוב נקרא שבת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי כל קדשת יום-טוב נמשך גם-כן על-ידי שבת (עין שבת, אות עט). ומחמת זה בעצמו נזכר השבת אצל ספירה, כי גם תקון הספירה, דהינו כדי לגלות ההסתרה על-ידי המשכת הדעת והחיות הנ"ל, כל זה נמשך משבת (הלכות ראש-חודש - הלכה ג).

עקר טמאת וזהמת מצרים הוא אמונת כזביות וכפירות שנמשכין מזהמת הנפש. וזה עקר יציאת מצרים ומתן-תורה שבכל דור, הינו לזכות לאמונה שלמה, שהיא יסוד כל התורה, כמאמר רבותינו ז"ל; כי עקר גדול האמונה הוא על-ידי העצות, שזה בחינת תרי"ג עטין דאורייתא, והתורה נקראת עצה, שעל-ידי-זה נתגדל ונשלם האמונה הקדושה. אך מחמת שעקר התגלות העצות הוא על-ידי האיש תבונות, שזוכה לצחצח נשמתו על-ידי אכילתו ופרנסתו שמשמיד על-ידי המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים, כמבאר בפנים. וזה בחינת הקרבת העמר שעורים, שהוא בחינת כלליות כל הצמצומים, בידוע, ואחר-כך סופרין הימים לעמר. ועל-ידי כל זה ממשיכין רוחניות אלקות לתוך צמצומים, שהם בחינת ימים ומדות. ועל-ידי-זה נמשך פרנסה, שזה בחינת הפן שהתחיל לירד בימי הספירה עד שעל-ידי-זה נתגלה אחר-כך על-ידי האיש תבונות כל העצות הקדושות, שהם בחינת כלל קבלת התורה בשבועות. וזה בחינת המקוה של שבועות, בחינת "מים עמקים עצה בלב איש" שנתגלה בשבועות. ועל-כן לא התר אכילת לחם חדש עד הקרבת העמר, כי פרנסת ישראל צריך שיהיה נמשך רק על-ידי המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים, שזה בחינת הקרבת העמר שעורים בנ"ל (הלכות תחומין - הלכה ה, אותיות ב ו).

נא

עקר התחלת המשכת הארת האמונה בזה העולם נמשך מהחיות שנמשך תדיר לכל העולמות על-ידי היחוד החיצון של אבא ואמא, כמבאר בכתבי האריז"ל. והארה הזאת בשבאה לזה העולם הוא בבחינת מאכל בהמה, רק בשזוכין להיות נמשך אחר הארה הזאת ולרדף על-ידי-זה אחר השם ותברך במסירת נפש, על-ידי-זה נעשה גם בחינת יחוד הפנימי של אבא ואמא, שמשם שרש החיות של נשמות ישראל, ואז מעלין החיות של האמונה הקדושה מבחינת מאכל בהמה למאכל אדם. ועקר הנסיון והבחירה של האדם הוא בעת התחלת המשכת הארת אמונה הקדושה, שאז הוא עדין בבחינת מאכל בהמה, כי כל התחלות קשות, מחמת שעדין מחו בקטנות גדול, ואין לו שום כלי עדין להמשיך על עצמו הארה הנ"ל. אך אחר-כך, בשזוכה למסר נפשו בשביל השם ותברך, וזוכה

ופסקה זהמתן, ונכנעת הסטרא-אחרא לגמרי, ועל-כן צריכין להביא אז שתי הלחם מחמין לקרבן, כי זה עקר שלמות קדשת השמחה, להכריח גם היגון ואנחה ולהפכו לשמחה. ועל-כן לעתיד לבוא, שאז תגדל השמחה מאד, אז יהיה רק קרבן תודה, שיש בה גם חמין, כי זה עקר שלמות השמחה, וזה יהיה לעתיד, מחמת שיהיה אז הכנעת הסטרא-אחרא לגמרי. ועל-כן נאמר אז "כי לא בחפזון תצאו" (הלכות פסח - הלכה ב).

סג

על-ידי הנפת עמר שעורים, שהוא מאכל בהמה, בחינת רוח סערה, רוח הבהמה ועל-כן נקראו שעורים מלשון סערה על-ידי זה מכניעין בחינת עשו איש שעיר, שהוא הרוח הטמאה, רוח סערה, ומעלין ומקבירין הרוח חיים שנבלע בתוכו אל הקדשה. ואז מתחילין לספר הימים, כדי לקשר מספר הימים, שהם בחינת חסרון, כי בכל מקום שיש מניין יש חסרון (עין 'יראה ואהבה', אות מ). ועל-ידי ספירת העמר, שהוא מנין דקדשה, שסופרין הימים ומצפים להגיע ליום החמשים, שהוא חג השבועות, כדי לצאת מטמאה לטהרה ולזכות לקבלת התורה, ששם עקר הרוח חיים, שהוא עקר שלמות כל החסרונות; על-כן על-ידי זה מקשרין המנין לבחינת למעלה מהמנין, ששם שלמות כל החסרונות. וזה בחינת "תספרו חמשים יום", ובאמת אין סופרין רק מ"ט יום? אך באמת עקר תקון ושלמות כל המנין ומספר של הספירה הוא על-ידי יום החמשים, שהוא בחינת למעלה מהמנין. וזה בחינת שער החמשים שמאיר בשבועות, ששם עקר השלמות, כי משה רבנו, עליו השלום, השיג רק המ"ט שערים, ועל-כן נאמר בו: ותחסרהו מעט מאלקים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל; אבל באמת זה בעצמו הוא עקר שלמות החסרונות, כי משה רבנו זכה להגביה כל הבריאה שהוא בבחינת חסרון, כמבאר בפנים, עד למעלה מהעלה, עד שהיו בחינות כל החסרונות נשלמים והיו סמוכים ממש לבחינת שלמות החסרונות, שזה בחינת מ"ט שערי-בינה שהשיג, שהם סמוכים בתכלית לשער החמשים, שמשם תכלית השלמות. כי זהו עקר התכלית, שהיו החסרונות שהם בחינת כלל העולם סמוכים ממש לבחינת שלמות כל החסרונות, כי בחינת שלמות בעצמו, שהוא שער החמשים, אי אפשר להמשיך בעולם, שלא יתבטל העולם, כי עקר הבריאה היה על-ידי הצמצום והחסרון. וזה בחינת "תספרו חמשים יום", שצריכים לקשר ולהעלות כל המספרים עד יום החמשים, ואז נכללין כל החסרונות בהשלמות וממשיכין

על-ידי שאין אהבה ורעות בין ישראל ואינם דנים זה את זה לכף-זכות, על-ידי זה הוא גם-כן בחינת פנים המשפט. ועל-כן מתו תלמידי רבי עקיבא, על-ידי שלא היה אהבה ביניהם, ומתו בימי הספירה דיקא, שאז עוסקין בתקון המשפט. ורשב"י היה התקון שלהם, ואמר: אנו בחביבותא תליא, הינו לתקן האהבה הקדושה הבאה מבחינת המרובה הקדושה, שהוא בחינת "כסאות למשפט", ששם שרש אהבה הקדושה, בחינת "מרובו ארגמן וכו' תוכו רצוף אהבה". כי רשב"י עסק ביותר במעשה מרובה, שהם כלל סודות הקבלה שגלה. ועל-כן הלולא דרשב"י הוא גם-כן בימי הספירה, בל"ג בעמר, כי עקר תקון הספירה הוא בבחינת קשר המרובה, בחינת תקון המשפט, שרשב"י עסק בזה. וזה שקורין מעשה מרובה בשבועות, כי אז הוא קבלת התורה, שזה בחינת תקון המשפט, בחינת חקים ומשפטים טובים; ואז מאיר הארת שער החמשים, ששם עקר השנת דרכי השם שהוא צדיק וטוב לו הנ"ל, שזה שרש תקון המשפט. ועל-כן מקריבין אז שתי הלחם דיקא מחמין, כי אז עקר תקון החמין על-ידי גדל תקון המשפט שנמשך אז. וזה שקורין רות בשבועות, שמתחיל מפנים המשפט, בחינת "ויהי בימי שפט השפטים", ששפטו את שופטיהם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ומסים בלדת דוד משיח, שעל-ידו יהיה עקר גמר תקון המשפט, כמו שכתוב "משפטיך למלך תן", ואז יתתקנו הכסאות למשפט וקשר המרובה בשלמות. ועין עוד פנים (הלכות ר"ח - הלכה ו, אות ו יא יג טו).

סד

גאלת מצרים הוא בחינת שמחה, עולם החרות, בחינת "כי בשמחה תצאו"; ועל-כן צריכין לאכל אז מצה, שהוא בחינת שמחה, וחמין ושאור שהם בחינת יגון ואנחה אסורים אז באסור חמור. אך כל זה בפסח, שאז היה עדין קצת בח ואחיהה להסטרא-אחרא, ועל-כן הכרחו לצאת בחפזון, כי לא נכנעת הסטרא-אחרא רק לפי שעה, על-כן אז צריכין לברח מן היגון ואנחה, שהם בחינת חמין ושאור, בכדי לבל יתערבו היגון ואנחה, חס ושלום, בתוך שמחתנו ותתבלבל שמחתנו, על-כן צריכין לאכל רק מצה ולא חמין. ועל-כן מבאר בזהר הקדוש כי מצה היא אסותא, כי שמחה הוא רפואה לכל החלאים, רחמנא לצלן. ועל-ידי האסותא הזאת יכולין אחר פסח לאכל גם חמין, ויהיה בקדשה ובשמחה. אבל בשבועות, שאז עמדו על הר-סיני,

הרוח-חיים משם להשלים התסרוגות הפלולים בהמספרים של זה העולם, ועל-ידי-זה יוצאין מטמאה לטהרה, ונתבטל הרוח סערה, וזוכין לרוח חיים דקדשה, שזה בחינת כלל קבלת התורה, ששם עקר הרוח-חיים כנ"ל. ומחמת שעקר הרוח-חיים הוא שבת, על-כן כתיב "ממחרת השבת", וכתיב "שבע שבתות". וזה: "תמימת תהייתה" תמימות דיקא, בחינת שלמות התסרוגות (הלכות פסח – הלכה ג).

סו

במצרים לא היו עדין הפלים של ישראל, שהם כלי המחין שלהם, מתקנים בתכלית השלמות, מחמת טמאת מצרים שהיתה נאחזת בהם, שזה בחינת הכו"ט שערי טמאה שהיו שקועים בהם. ועל-כן, אם היה מצטיר האור היורד מלמעלה כפי בליהם, היה מצטיר חס ושלום להפך, בבחינת 'לא זכה נעשית לו סם המות', רחמנא לצלן. וזה היה הגם והפלא הגדול שעשה השם יתברך עמנו, שהוא בעצמו ובכבודו ירד לגאל אותנו, הינו שלא התנהג עמנו כמו שמתנהג תמיד, שיורד אור פשוט מלמעלה ונצטיר למטה כפי בחינת הכלי של המקבלים, רק הפליא חסדו ונפלאותיו עמנו אז, והמשיך האור מציר מלמעלה בבחינת ברכה וטובה; ועל-כן, אף-על-פי שנתאחו עדין טמאת מצרים בכלי המחין שלהם, אף-על-פי-כן לא נצטיר האור להפך, חס ושלום, מאחר שכבר ירד האור מציר מלמעלה בבחינת ברכה וטובה, אדרבא, על-ידי-זה נכנע טמאת מצרים ונטהרו בליהם של ישראל על-ידי-זה ונגאלו. וזה בחינת אתערותא דלעלא קדם אתערותא דלתתא שהיה ביציאת מצרים, הינו כנ"ל. וזה בחינת אכילת מצה, שהוא בחינת מחין גדולים מאד הבאים מלמעלה, הינו בחינת האור הגדול הבא מלמעלה מציר כבר בבחינת ברכה קדם שיורד אל הפלים להצטיר שם. וזה בחינת מצה, שממחרין לאפות אותה קדם שתחמיץ, כי חמץ הוא בחינת ציור השפע למטה שהוא כפי הפלי, ועל-כן יש שם שני בחינות: זכה נעשה לו סם חיים, לא זכה הוא להפך, חס ושלום. ועל-כן תמיד בכל השנה יכולין לאכל גם חמץ, כי יכולין גם למטה לציר האור בבחינת ברכה וטובה, כי כבר נתתקנו הפלים על-ידי התורה. וזה בחינת עשר מצות הנהגות בפת, הכל כדי לציר השפע לברכה, כי האכילה היא בחינת שפע, בחינת מחין; אבל עכשו בשעת יציאת מצרים, שלא היו הפלים עדין בשלמות, על-כן אין אנו יכולין לאכל חמץ, שהוא בחינת ציור האור כפי הפלים שלנו, כי יצטיר האור על-ידי-זה

להפך, חס ושלום, מאחר שהפלים פגומים עדין, ועל-כן אסור אז החמץ בכל יראה ובכל ימצא, וצריכין לאכל מצה, שהוא בחינת חפזון, הינו שאין ממתניין עד שיצטיר האור למטה, רק שנמשך האור מלמעלה מציר בבחינת ברכה. וזה בחינת הארבע כוסות של יין, כי ביין יש בו גם-כן השני בחינות שיש להתורה הקדושה, זכה או לא זכה, כנ"ל; וכן ביין אם הפלים שלו בשלמות על-ידי שמירת הברית, אזי היין בבחינת 'זכה נעשה ראש', כי יכול לזכות על-ידי היין להתגלות התורה, כי יין גימטריא שבעים וגימטריא 'סוד', בחינת 'נכנס יין יצא סוד', בחינת סודות התורה, שהם בחינת שבעים פנים לתורה שיכולין לזכות על-ידי המחין שמקבלין על-ידי שתית יין דקדשה; אבל אם חס ושלום לא זכה, הינו שלא נתתקנו כליו עדין, אז הוא בחינת 'נעשה רש' ועני, ואין עני אלא מן הדעת, כי נתוסף לו טפשות על-ידי שתית היין, כי עקר תקון היין הוא כפי תקון הברית, שעל-ידי-זה נתתקנו כללי המחין שלו בשלמות. ועל-כן בפסח, בעת יציאת מצרים, שהוא בחינה שיוצאין מהגלות של הרע של השבעים אמות, שהעקר הוא מתאנה זאת, ונמשך על כל ישראל בחינת קדשת הברית ותקון הפלים על-ידי האור הגדול היורד מלמעלה, אז מצוה לשנות היין. ועל-כן הם ארבע כוסות, כנגד הארבעה דגלים של מחנה ישראל, שהם עקר קדשת הברית. וזה בחינת אכילת מרור המטבל בחרסת, שזה בחינה שמכניעין וממתיקין מרירת התאנה הזאת הבאה מהאשה רעה שהיא בחינת מר ממנות, ובפסח משפרין המרירות הזאת על-ידי התגלות מלכות דקדשה, שהוא בחינת אשה יראת ה', שהיא בחינת חרוסת אותיות 'חסרות', כמבאר בפנים. ואחר יום ראשון של פסח מסתלקת הארה הגדולה הזאת הבאה מלמעלה, ואז מביאין העמר ומתחילין לספר ספירה, הינו שאנו עוסקים בתקון הפלים כדי לזכות לקבל האור של קבלת התורה בשבועות בבחינת ברכה על-ידי תקון הפלים שלנו. ועל-כן סופרין מ"ט ימים, כנגד מ"ט אותיות שיש בשמות השבטים, שהם עקר בחינת קדשת הברית, שעל-ידי-זה נתתקנו הפלים בשלמות. ועל-כן ביום ששי לספירה, שהוא כנגד מדתו של יוסף, בחינת שמירת הברית, אז נבקע הים לשנים-עשר קרעים, כנגד שנים-עשר שבטים, שהם בחינת תקון הברית. וזה בעצמו ענין קריעת ים-סוף, כי הרהורים רעים של תאנה זאת הרודפים אחר האדם, בפרט בעת שבורח מהם, שאז הם מתגברין ביותר והם בחינת מצלות ים, בחינת המים היזדונים של הים דסמרא-אחרא, הרוצה להתגבר על הים דקדשה, שהוא בחינת ים החכמה; כי עקר אחיזתם בדעת

והמחין של האדם, שהם בחינת ים החכמה. והתקון להנצל מהם הוא על-ידי אמירת 'שמע' וברוך שם וכו', שיש בהם שנים-עשר תבות, כנגד שנים-עשר שבטים שעליהם מתגלה מלכות שמים, שהוא בחינת ים של שלמה העומדת על שנים-עשר בקר. ועל-ידי קבלת מלכות שמים דקדושה, וכולל נשמתו בנשמת שנים-עשר שבטים, על-ידי-זה בורחין ונתגרשין ההרהורים רעים הנמשכין ממלכות הסטרא-אחרא, שהוא שפחה בישא, בחינת "מפני שרי גברתי אנכי ברחתי". וזה בחינת קריעת ים-סוף, שנקרע לשנים-עשר גזרים, כנגד שנים-עשר שבטים כנ"ל; הינו שנתגלה אור מלכות דקדושה העומדת ומתגלית על שנים-עשר שבטים כנ"ל, בבחינת ים של שלמה הנ"ל, ועל-ידי-זה נתגרשו ונתבטלו המים הזיונים הנ"ל, ויבאו בני ישראל בתוך הים דקדושה ביבשה. ועקר קריעת ים-סוף היה בזכות ארונו של יוסף, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי בו נתגלה ביותר בחינת קדושת הברית של השבטים, ואז וכו בני-ישראל להשנות גדולות על-ידי הים-החכמה שנתגלה אז, ונכנעת השפחה בישא כל-כף, עד שהשפחות של ישראל נכללו גם-כן בקדושה כל-כף, עד שראתה שפחה על הים וכו. ועל-כן אחר-כך הפך החמץ לאכילה, כי כבר נתתקנו הפלים קצת עד שיכולין כבר לציר האור בבחינת ברכה גם לפי הפלים שלנו; אך עדין עוסקין בגמר תקון הפלים עד שבועות, ואז זוכין לתקון הפלים בשלמות, ואז מקריבין שתי הלחם דיקא מחמץ, שהוא בחינת ציור האור לברכה על ידי תקון הפלים שלנו כנ"ל (הלכות פסח הלכה ה).

סח

עקר הגאולה תלויה באמונה; ולאמונה שלמה אי אפשר לזכות כי אם על-ידי אמת; ולבוא לאמת הוא על-ידי שמקבל העצות הקדושות של הצדיקי אמת. וזה בחינת כלליות התורה, תרי"ג עטין דאורייתא. וזה בחינת גדל הנס של יציאת מצרים, כי אז היה עדין קדם מתן תורה, שהוא תרי"ג עטין הנ"ל, כי מחמת שנאחו בהם עדין זהמת מצרים מאד, על-כן לא היה אפשר להם עדין לקבל אור העצות הקדושות מחמת זהמת הנחש, שהוא בחינת עצת רשעים שהיה נאחו בהם עדין; וממילא כשאין זוכים לקבל אור העצות הקדושות אזי הם רחוקים מאמת ומאמונה, ואיך תהיה הגאולה? והפליא השם יתברך חסדו עמנו, והאיר עלינו אור גדול ונורא מאד שלא בהדרגה, דהינו שהאיר עלינו אור עצם האמת קדם שזכינו לקבל העצות הקדושות, ועל-ידי אור האמת זכינו לאמונה, שעל-ידי-זה היתה הגאולה. וזה בחינת המחין הגדולים והנוראים המרמזים במצות אכילת

מצה, הינו בחינת גדל עצם האמת שמאיר עלינו אז, כי עקר תכלית גדלות המחין הוא אמת, שהוא כולל כל המחין הקדושים שבעולם. ועל-כן אסור אז החמץ באסור המור, כי אכילת האדם הוא בחינת דעת, כי המח והדעת הוא כפי האכילה, וכמבאר במקום אחר; וכל העצות הקדושות הם בחינת חמוץ המח דקדושה, כי העצה צריכה להיות בישוב הדעת ובמתן עד שיחמיץ את הדבר היטב. אך לעמת זה יש גם-כן בחינת חמוץ המח דסטרא-אחרא, שהם העצות רעות ומחשבות ורעיונים רעים שהם כנגד התורה הקדושה; ועל-כן נקרא היצר הרע שאור שבעסה. ואין חכמה ואין עצה לעמד כנגדו, כי אם על-ידי העצות הקדושות של התורה הקדושה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: בראתי יצר הרע בראתי תורה תכלין. ומחמת שאז היה עדין קדם קבלת התורה, והיה בלתי אפשר להמתין עד שיקבלו אור האמת על-ידי העצות הקדושות בהדרגה וכסדר, מחמת שהיה נאחו בהם עדין זהמת הנחש, שהוא בחינת עצת רשעים, על-כן אסור אז החמץ ושאור, כי אז החמץ הוא בחינת חמוץ המח דסטרא-אחרא, רק אנו צריכין לקבל אז אור האמת בעצמו קדם שנתחמץ ונתלבש בבחינת עצות. ועל-כן בשבועות, שזכינו לקבל התרי"ג עטין ופסקה מאתנו זהמת הנחש, אז נמתק ונתתקן החמץ בקדושה גדולה, עד שמביאין אז שתי הלחם דיקא מחמץ. וזה הענין של יציאת מצרים נעשה בכל אדם ובכל זמן, כי בכל עת שהאדם משקע חס ושלום בגלות הנפש, יש לפעמים שהאדם משקע כל כף עד שאי אפשר לגלות לו שום עצה קדושה איך לצאת מן החשך והגלות, כי כל מה שיתנו לו איזה עצה, תתגבר הסטרא-אחרא על זה עד שתקלקל אותה על-ידי עצות רעות שלה, שהם בחינת זהמת הנחש. אבל כשהשם יתברך חומל על האדם ורוצה להכניס בו התעוררות לתשובה, אזי השם יתברך מאיר בדעתו אור עצם האמת קדם שנתגלין לו העצות הקדושות, ועל-ידי עצם האמת הזה הוא נמשך אחר הקדושה בהשתוקקות גדול וזוכה לאמונה, ועל-ידי-זה נתקרב לצדיקי אמת והולך בדרך עצתם, ואז מקבל אמת של הצדיקי אמת ושל התורה הקדושה, על-ידי שמקבל העצות הקדושות שמלבש בהם אור האמת, כי עצת צדיקים הוא בחינת "כלה זרע אמת". וזה גם-כן בחינת אכילת מרור, שהוא זכר לשעבוד ונלות, כי צריכין לסבל מרירות גדול קדם שזוכין לברך העצות הקדושות מאחיזת הסטרא-אחרא, שהוא בחינת עצת הנחש, שמבלבלת כל העצות הקדושות וממרת את החיים ממש, שזה בחינת: "וימרו את חיהם בחמר ובלבנים" בחמרא דשמעתא ובלבון הלכתא, שכל זה הוא בחינת ברור ולבון העצות

אמונה, שעל-ידי-זה זוכין אחר-כך לקבל התורה בשבועות, כי עקר קבלת התורה על-ידי אמונה (הלכות פסח הלכה ז).

עג

כל התורה בלה תלויה במצות ציצית, כמו שכתוב: "וראיכם אתו וזכרתם את כל מצות ה'" וכו', כי על-ידי ציצית נצולין מעצת הנחש, וזוכין לקבל התרי"ג עטין דאורייתא, שעל-ידי-זה זוכין לאמונה שלמה. ואור הציצית בשרשם נמשכין מבחינת עתיק דעתיקין, שהוא למעלה מכל העולמות והשכליות. והאור הזה אין נמשך בשלמות כי אם בשבועות, שאז עולין עד עתיק. אך גם על-ידי ספירת העמר, שאנו מסלקין דעתנו ועושין עצמנו כבהמה, וממשיכין כל בחינות הדעת והשכליות לתוך אמונה, על-ידי-זה אנו זוכין לקבל ולהמשיך עלינו אור הציצית בכל ימי הספירה, עד שזוכין אחר-כך בשבועות על-ידי-זה לקבלת התורה בשלמות. וזה בחינת ל"ג בעמר, כי אחר שזוכנו לספר ל"ב ימים כנגד ל"ב חוטין שבציצית, אז נמשך עלינו ביותר אור של שבועות, שהוא בחינת אור עתיק, ששם בחינת תליסר תקוני דקנא, שהם בחינת ציצית. ועל-כן אז נסתלק רשב"י ז"ל, כי הוא זכה להמשיך בחינת התליסר תקונים הנ"ל שגלה בהאדרא קדישא (הלכות פסח הלכה ז).

עד

עקר יציאת מצרים שבכל דור ובכל אדם ובכל זמן הוא לזכות לצאת מזוהמת הנחש, שעל-ידיה היה גלות מצרים וכל הגליות, הינו לזכות להנצל מעצת רשעים והחולקים והמונעים מנקדת האמת ומדפכים דברי אלקים חיים ואומרים לרע טוב ולטוב רע וכו', ולזכות לקבל ולקיים עצת צדיקים, שהם עצות קדושות הכלולין ונמשכין מתרי"ג עטין דאורייתא, שהוא בחינת קבלת התורה בשבועות, שעל-ידי-זה זוכין לאמונה שלמה ולגאלת עולם (הלכות פסח הלכה ז).

עה

על-ידי הנפת עמר שעורים, שהוא מאכל בהמה, על-ידי-זה מגלין ומפרסמין כי מלא כל הארץ כבודו ובכל מקומות ממשלתו; ואפלו אם כבר נכנס בו רוח שטות ועבר עליו מה שעבר, אף-על-פי-כן גם שם במקומו מלא גם-כן מכבודו יתברך, כי לית אתר פנוי מנה כלל ואין שום יאוש בעולם. ואדרבא, בשחותר ומתגעגע ממקום רחוק בזה לשוב אליו יתברך, זה עקר

הקדושות, שהם כלל הלכות שבתורה, שהוא תרי"ג עטין, ונקראת עצה ותושיה. אך על-ידי הארת עצם האמת שהאיר עלינו השם יתברך בפסח, על-ידי-זה נתבטל ונמתק כל המרירות הנ"ל על-ידי הארת המחין הגדולים, בחינת אור האמת, שהוא בחינת מצה כנ"ל (הלכות פסח הלכה ז).

עו

יציאת מצרים הוא בכל אדם ובכל זמן, בכל שנה ושנה. וגם בכל יום ויום יש בו בחינת פסח ויציאת מצרים. ועל-כן צריכין להזכיר יציאת מצרים בכל יום, כי כל הארה והתעוררות עליון דקדושה הבא מלמעלה על כל אדם בכל יום, זה בחינת ההארה של יציאת מצרים, שבא ההארה מלמעלה שלא בהדרגה, בלי אתערותא דלתתא כראוי, וכל זה כדי שיצא מגלותו הקשה. אבל אחר-כך, כשמתחיל לילך בדרכי השם, אזי נוסלין ממנו הארה הזאת ומניחין אותו שילך מעצמו בהדרגה כסדר מיום אל יום, וצריך אחר-כך התחזקות מחדש. ועל-כן אין תקף בהתחלת החסידות, מחמת שאז מתלהב בהתלהבות גדול מחמת אור התעוררות עליון שבא עליו; אבל העקר הוא שאחר-כך בשמסתלק ממנו זה האור העליון ומניחין אותו שילך מעצמו, שאז יתגבר להתחזק בעבודת השם מיום אל יום בהדרגה כסדר, וכמוכא בשם הבעל-שם טוב ז"ל, שהמשל הוא כמו תינוק כשמתחיל לילך, שבתחלה אוזנין אותו ומוליכין אותו, ואחר-כך מניחין אותו שילך מעצמו; שזה ממש ענין פסח וספירת העמר, שבתחלה בא האור מעצמו מלמעלה ואחר-כך נסתלק, ואז צריך לו לילך מעצמו בהדרגה בכל ימי הספירה, עד שיזכה על-ידי-זה לקבל הקדושה שהיא בחינת קבלת התורה בשבועות. וגם ביום אחד בעצמו נעשה גם-כן בחינה זאת, שזה בחינת הרהורי תשובה והתעוררות עליון הבא על האדם מלמעלה בכל יום ויום, שזה בחינת הפרוז העליון דכריו בכל יומא כמוכא; וכל זה בחינת הארת יציאת מצרים. ומי שזוכה להמשיך עצמו לאור האמת, יכול לזכות לתשובה על-ידי זה (הלכות פסח הלכה ז).

עב

עמר שעורים הוא מאכל בהמה, שזה בחינת "ואני בער ולא אדע בהמות הייתי עמך", הינו בחינת אמונה, שמסלקין דעתם ומשימין עצמן כבהמה וסומכין על אמונה לבד. ואז מתחילין לספר הימים והשבועות לעמר, הינו להמשיך כל המדות, שהם בחינות שכליות קדושים, להמשיכם כלם לתוך

שְׁזוּכָה לְבַחֲנֵינָת קַבְּלַת הַתּוֹרָה בְּשָׁבוּעוֹת (עֲנִין ספירה – הלכה א).

פא

בְּסִפְרָה אָנוּ עוֹסְקִין לְתַקֵּן הַדְּמִים עַל-יְדֵי הַדְּמִימָה וְהַשְׁתִּיקָה, שְׂשׁוּמַע חֲרַפְתּוֹ וְשׁוֹתֵק, שְׁזָה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה. וְזֶה בְּחִינַת הַעֲמָר-שְׁעוֹרִים, שֶׁהוּא מֵאֵכֵל בְּהֶמָּה, שְׂאִין לֵה בְּחִינַת דְּבוּר; כִּי זֶה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה, כְּשִׁמְתֵּבִישׁ לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ וְעוֹשֶׂה עֲצָמוֹ בְּבִהְמָה שְׂאִינָה מְדַבֵּרָת, כִּי אֵין לוֹ פֶּה לְדַבֵּר וְלֹא מֵצֵחַ לְהָרִים רֹאשׁ מִחֶמֶת בּוֹשָׂה. וְזֶה בְּחִינַת עֵמֶר הַתְּנוּפָה אוֹתִיּוֹת 'תְּנוּ פֶה', שְׂאָנוּ עוֹסְקִין לְצֵאת מִגֶּדֶר בְּהֶמָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת דְּמִימָה לְגֶדֶר אָדָם שֶׁהוּא מְדַבֵּר, וְזֶה בְּחִינַת תְּנוּ פֶה לְדַבֵּר. וְזֶה בְּחִינַת הַתְּנוּפָה בְּעֲצָמָה, שְׂמִנִּיפִין וּמְרִימִין הַעֲמָר-שְׁעוֹרִים שֶׁהֵם בְּחִינַת מֵאֵכֵל בְּהֶמָּה לְהַעֲלוֹתָם לְמִדְרַגַּת אָדָם מְדַבֵּר. וְאַחֲרֵי-כֵן בְּשָׁבוּעוֹת זוֹכִין לְעֹלוֹת בְּשָׁלְמוֹת לְבַחֲנֵינָת אָדָם, שְׁזָה בְּחִינַת שְׁתֵּי הַלֶּחֶם שְׂמִבִּיאִין בְּשָׁבוּעוֹת, שֶׁהֵם מַחֲטִים, מֵאֵכֵל אָדָם, וּמִנִּיפִין וּמְרִימִין אוֹתָן גַּם-כֵּן לְעֹלוֹת לְבַחֲנֵינָת שְׁתִּיקָה שֶׁהוּא לְמַעְלָה מִהַדְּבוּר. כִּי יֵשׁ שְׁנֵי מִינֵי שְׁתִּיקוֹת: יֵשׁ שְׁתִּיקָה שֶׁהִיא מִחֶמֶת בּוֹשָׂה מִחֲטָאִין, שְׂאִין לוֹ פֶּה לְדַבֵּר, וְאַחֲרֵי-כֵן זוֹכָה עַל-יְדֵי-זֶה לְדַבֵּר, בְּבַחֲנֵינָת "קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֵל ה'"; וְאַחֲרֵי-כֵן זוֹכָה עַל-יְדֵי-זֶה לְעֹלוֹת לְתַכְלִית שְׁלָמוֹת הַהִשְׁגָּה, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁתִּיקָה שְׁלֵמָה מִהַדְּבוּר, בְּבַחֲנֵינָת 'סִיג לְחֻכְמָה שְׁתִּיקָה', שְׁזָה בְּחִינַת כְּתָר, שְׁזָה בְּחִינַת שָׁבוּעוֹת כִּידוּעַ. עַל-כֵּן נִקְרָא עֲצַרַת מִלְּשׁוֹן 'עֲצַר בְּמִלִּין', בְּחִינַת שְׁתִּיקָה שְׁלֵמָה מִהַדְּבוּר. אֲבָל פֶּסַח, שֶׁהוּא תַּחֲלַת הַתְּשׁוּבָה, נִקְרָא פֶּסַח מִלְּשׁוֹן 'פֶּה סָח', כִּי אֵין עֵקֶר הַתַּקּוּן לְזִכּוֹת לְדַבֵּר כִּנּוּל (עֲנִין ספירה – הלכה א).

פב

כְּשִׁיּוֹצֵאִין מִן הַסְּטָרָא-אַחְרָא בְּתַחֲלַת הַתְּשׁוּבָה, אֵין צְרִיכִין חֲפִזוֹן גָּדוֹל לְבָרַח מִכָּל מִינֵי חֲמוּץ הַמַּחֲשָׁבָה, שֶׁלֹּא תִתְחַמֵּץ מִחֲשַׁבְתּוֹ בְּהִרְהוּרִים הַנִּמְשָׁכִין מִן הַסְּטָרָא-אַחְרָא שְׂרוּדְפַת אַחֲרָיו וְזֶה בְּחִינַת אֲסוּר חֲמִץ בְּפֶסַח. אֲבָל אַחֲרֵי-כֵן, כְּשִׁזּוֹכָה לְשָׁלְמוֹת הַתַּקּוּן וּמְכַנִּיעַ הַסְּטָרָא-אַחְרָא לְגַמְרִי, וְאֵין זוֹכָה לְעֹלוֹת בְּמַעְלוֹת הַהִשְׁגָּה, אֵין תַּקּוּנוֹ דִּיקָא עַל-יְדֵי בְּחִינַת חֲמוּץ הַמַּחֲשָׁבָה עַל-יְדֵי שְׁהִיָּה, שְׂשׁוּהָה וְאֵינוּ מִמְהָר לְרוּץ לְפָנָיו, שְׁזָה בְּחִינַת 'אֵם רֵץ לְבָךְ שׁוּב לְאַחֲרַי', שְׁזָה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַמְּסַדֵּר וְהַמְּיַשֵּׁב אֶת הַמַּחֲזִין,

הַגִּדְּלַת כְּבוֹדוֹ, בְּבַחֲנֵינָת "כֹּד אֲתִי יָתְרוֹ וְאָמַר וְכוּ', כִּדִּין אֶסְתַּלַּק וְאֶתִּיקַר שְׂמָא עֲלָאָה". וְזֶה שְׂכַתּוֹב בּוֹזֵהר עַל מְנַחֵת הַעֲמָר כִּי הוּא בְּדִיקוֹ דְּאִשְׁתַּחֲלִיל, כִּי זֶהוּ עֵקֶר הַבְּדִיקָה וְהַנְּסִיּוֹן שֶׁל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, כְּשֶׁבָּא לְטַהַר אֶת עֲצָמוֹ מִזְּהֻמָּתוֹ וְלִזְכוֹת לְקַבֵּל עָלָיו עַל תּוֹרָה מִחֲדָשׁ, כְּמוֹ כָּלל יִשְׂרָאֵל שְׂמִטְהָרִין אֶת עֲצָמוֹ בִּימֵי הַסְּפִירָה הַקְּדוּשִׁים לְזִכּוֹת לְקַבְּלַת הַתּוֹרָה בְּשָׁבוּעוֹת, אֵין עֵקֶר הַבְּדִיקָה וְהַנְּסִיּוֹן, אִם יִכּוֹל לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּהֶשֶׁם יִתְבַּרֵּךְ בְּכָל אֲשֶׁר יַעֲבֹר עָלָיו וְיִהְיֶה אֵיךְ שְׂיִהְיֶה, אֵל יִסְתִּיר פָּנָיו מִהֶשֶׁם יִתְבַּרֵּךְ מִלְּהַשְׁתּוֹקֵק אֵלָיו וְלִהְתַּחַנֵּן לְפָנָיו בְּצַעֲקָה וּבִקְשָׁה וְתַחֲנוּגִים וְכוּ', כִּי הַרְבֵּה הַרְבֵּה צְרִיךְ לְעִבֹר עַל כָּל אֶחָד כְּפִי מִדְרַגְתּוֹ. וְעַל-כֵּן סוֹפְרִין אַחֲרֵי-כֵן הַיָּמִים לְעֵמֶר, כִּי זֶה יְדוּעַ שְׂאִי אֶפְשָׁר לְקַפֵּץ בְּפַעַם אַחַת אֵל הַקְּדוּשָׁה בְּשָׁלְמוֹת, כִּי הֵבֵא לְטַהַר מְסִיעֵין אוֹתוֹ, אוֹמְרִים לוֹ הַמֶּתֶן; שְׂצָרִיךְ לְהַמְתִּין הַרְבֵּה, כָּל אֶחָד כְּפִי עֲנִינוּ. וּבּוֹדָאי בְּכָל אֵלוֹ הַיָּמִים שְׂצָרִיךְ לְהַמְתִּין עַד שְׁזוֹכָה לְשָׁלְמוֹת הַקְּדוּשָׁה, בְּתוֹךְ-כֵּן עוֹבֵר עָלָיו מַה שְׂעוֹבֵר, וּבְכָל אֵלוֹ הַיָּמִים נִתְּנָסָה וְנִבְדָּק מִהֶשֶׁם יִתְבַּרֵּךְ בְּבַחֲנֵינָת עֵמֶר שְׁעוֹרִים, שֶׁהוּא הַבְּדִיקָה שֶׁל כָּלל יִשְׂרָאֵל כְּשִׁצְרִיכִין לְזִכּוֹת לְקַבְּלַת הַתּוֹרָה בְּשָׁבוּעוֹת. וְזֶה בְּחִינַת סְפִירַת הַעֲמָר הַנּוֹל, הֵינּוּ שְׂצָרִיךְ לְסַפֵּר וְלִמְנוֹת כָּל יוֹם וְיוֹם וְלְהַמְשִׁיךְ עָלָיו חֵיוֹת מִבְּחִינַת הַעֲמָר-שְׁעוֹרִים, שְׂעַל-יְדֵי-זֶה מְמַשְׁיכִין הַדַּעַת, לִידַע כִּי מִכָּל הַנִּשְׁמִיּוֹת וְהַבְּהִמִּיּוֹת שְׂבַעוֹלָם יִכּוֹלִים לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, כִּי מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, שְׁזָה עֵקֶר הַהִכָּנָה וְהַטְּהָרָה לְקַבְּלַת הַתּוֹרָה (הַלְכוֹת פֶּסַח – הַלְכוֹת ט, אוֹת י).

עט

בְּשָׁבוּעוֹת אֵין נִמְשָׁךְ עֵקֶר הַדַּעַת וְהַמַּחֲזִין שְׂמֵאִיר מִשָּׁה רַבְּנוֹ לְכָלל יִשְׂרָאֵל, לְהוֹדִיעֵם כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים, שְׁזָה בְּחִינַת קַבְּלַת הַתּוֹרָה בְּשָׁבוּעוֹת, שְׂאֵין נִתְּנָה הַדַּעַת הַזֶּה בְּשָׁלְמוֹת, בְּבַחֲנֵינָת "אַתָּה הָרָאתָ לְדַעַת". וְהַדַּעַת הַזֶּה הוּא בְּחִינַת הַלְמוּד שֶׁל דְּרֵי מַעְלָה וְדְרֵי מַטָּה, שֶׁהֵם בְּחִינַת בְּנִים וְתַלְמִידִים. וְזֶה בְּחִינַת כָּל הָעֲשָׂרַת הַדְּבָרוֹת, כְּמִבְּאֵר בְּפָנִים (הַלְכוֹת פֶּסַח – הַלְכוֹת ט, אוֹת יג יד).

פ

יְמֵי הַסְּפִירָה הֵם בְּבַחֲנֵינָת הֵבֵא לְטַהַר מְסִיעֵין לוֹ, אוֹמְרִים לוֹ הַמֶּתֶן; שְׂצָרִיכִין לְהַמְתִּין כָּל יְמֵי הַסְּפִירָה כִּדִּי לְקַדֵּשׁ וְלְטַהַר עֲצָמוֹ בְּשָׁלְמוֹת, עַד

שהוא בחינת כתר, שנמשך אורו בשבועות ועל-כן מקריבין אז שתי הלחם מחמין דיקא (ענין ספירה - הלכה א).

פג

עקר שלמות התשובה הוא לעשות תשובה על תשובה. וזה בחינת שבע שבתות, כי כל בחינת תשובה הוא בחינת שבת שבא אחר ששת ימי המעשה; וכשזוכה לעשות בשלמות תשובה על תשובה, אזי כל התשובות שלו ששב עד הנה, שבאמת הם בחינת שבת, נחשבים אצלו לבחינת ששת ימים פשוטים, ועשה עליהם תשובה שהוא בחינת שבת, שזה בחינת שבת השביעית שבא אחר ששת ימי השבתות שעברו, ואזי התשובה בשלמות, וזוכין על-ידיה לקבל בשבועות אור הכתר, שהוא בחינת תכלית התשובה וההשגה השלמה. וזה שבלילה התורה השבע שבתות הנ"ל בשני שבתות, כמו שכתוב: וספרתם לכם ממחרת השבת וכו', עד ממחרת השבת השביעית; כי גם התשובה ראשונה היא בחינת שבת, ואחר-כך זוכין לעלות מדרגא לדרגא במעלות התשובה, שזה בחינת שבע שבתות, עד שזוכה לתכלית השלמות של בחינת תשובה על תשובה, שזה בחינת השבת השני; ואזי זוכין ליום החמשים, שהוא בחינת יובל הגדול, שער החמשים, בחינת כתר, ששם תכלית הידיעה אשר לא נדע, ששם בחינת המתנה ושהיה, בחינת "כי לא בחפזון תצאו" הנאמר על הגאולה שלעתידי (ענין ספירה - הלכה א).

פד

בתחלת ההתקרבות, בשרוצין לנגס בעבודת השם לטהר ולקדש את עצמו, עקר ההתחלה הוא מיראה, ועל-ידי יראה זוכה לאהבה ולדעת ולטהר מחו ודעתו בשלמות. ועל-כן בשרוצין לצאת מטמאת מצרים, שהוא בחינת פגם הדעת והמחשבה, פגם הברית, ולזכות לקבלת התורה, מתחילין מהנפת העמר-שעורים, שהוא בחינת תקון היראה, כמבאר בפנים; ואז סופרין אחר-כך הימים לעמר, ועל-ידיה ממשיכין על עצמן תקון היראה בכל יום ויום, ועל-ידי היראה ממילא נמשך אהבת השם יתברך, ועל-ידיה מטהרין המחין מכל מיני חמוץ המח במחשבות זרות והרהורים. ואז כשהיראה בשלמות והמחין בשלמות, אז זוכין להמשיך בחינת רעמים, המבאר בפנים, שזה סוד הקולות וברקים של מתן תורה. ועל-ידיה נתפשט העקמימות שבלב, וזוכין לעשות המצוה בשמחה כזו עד שירגיש ענג שבת, דהינו העולם הבא של המצוה,

בשעת קיום המצוה בעצמה, שזה בחינת אספקלריא המאירה, שזכו כל ישראל לזה בשעת מתן תורה, כמו שכתוב: פנים בפנים דבר ה' עמכם פנים בפנים זה בחינת אספקלריא המאירה. וכל זה זכו על-ידי משה רבנו, עליו השלום, שזכה לנבואת אספקלריא המאירה. וזה בחינת נעשה ונשמע שאמרו אז, הינו שזה עקר שכרם שרוצים בעד המצוה, שזכו לשמע ולקבל עוד מצות, בחינת ישכר מצוה מצוה. ועל-כן באמת זכו על-ידיה לשני עדיים, שהם בחינת שמחת עולם, כמאמר רבותינו ו"ל, כי שמחה בזאת היא בחינת שמחת השם יתברך כביכול, שהוא חי לעד וקיים לנצח, ועל-כן היא בודאי שמחת עולם ממש. וזה בחינת שבע שבתות שסופרין קדם מתן תורה, כדי לכלל כל שבעת ימי בראשית בקדשת שבת, שזה בחינת זכרהו מאחד בשבת, הינו להרגיש ענג עולם הבא שהוא בחינת שבת בכל יום ויום גם בעולם הזה, בשעת עשית המצות בשמחה שלמה כנ"ל. ועל-כן צריכין לספר שבע שבתות, כי באמת שבת הוא מעין עולם הבא; אבל אף-על-פי-כן יכול להיות שאפלו ביום השבת יהיה הפגם בשביל שכר עולם הבא ממש, ועל-כן צריכין להודיך בימי הספירה, לזכך כל שבעת ימי בראשית, ואפלו יום שבת קדש בעצמו צריך גם-כן זכוה, כדי להמשיך על פלג בחינת עולם הבא, יום שכלו שבת, כדי להרגיש העולם הבא בכל שבעת ימי בראשית, דהינו בכל מעשה המצות, עד שלא ירצה שום עולם הבא כלל, רק יהיה שכרו מהמצוה בעצמה כנ"ל. וזה: "תספרו חמשים יום", כי זה עקר הספירה, להמשיך על כל המ"ט יום האור של יום החמשים, שהוא בחינת יובל הגדול, בחינת עולם הבא שצריכין להרגיש בשעת המצוה, כי זה עקר התכלית והשלמות שזוכין לזה בשבועות, כי זה עקר קבלת התורה בשבועות לזכות לעשות המצוה בשמחה שלמה בזאת כנ"ל (ענין ספירה הלכה ב).

פה

הנפת העמר-שעורים, שהוא מאכל בהמה, הוא בחינת מה שמעלין ומניפין ומרימין להשם יתברך כל הנפשות והרצונות שאינם טובים, שנפלו לתאוות הבמיות, מרימין ומעלין אותן גם-כן בכלל קבוצ הנפשות. וזה בחינת ספירת העמר שאחר-כך, שאז אנו עוסקין ללקט ולקבץ כל הנפשות הנפולין ולהביאם גם-כן תחת המספר והמנין דקדשה, שלא יהיה נעדר ונאבד שום אחד מהם. וזה בחינת ספירת הימים, שהם בחינת הז' מדות הקדושים, שמשם יוצאין כל הנפשות, עד שזוכין על-ידי זה אחר כך

לשורר השיר של 'אקדמות' שנתקן בלשון תרגום, וכן ביום שני קדם ההפטורה משוררין יציב פתגם, שהוא גם כן בלשון תרגום, שזה בחינת מה שמעלין הטוב שפתרגום גם כן ללשון הקדש כנ"ל (שבועות הלכה ב).

חג שבועות שמה

**"אין צדקה נחשבת
כמו צדקת הדפוס"**
[רבי נתן]

אחים יקרים
אתם יכולים לתמוך, בעין יפה,
ולתרום בכל סניפי הדואר,
חשבון מספר
89-2255-7

בשבועות שנתקבצין כל הנפשות יחד. ועל-כן נקרא עצרת, מלשון אסיפה וקבוץ, שזה בחינת 'ויחזן שם ישראל נגד ה'הר' הנאמר במתן תורה, ואמרו רבותינו ז"ל: כלם כאיש אחד, שזה בחינת קבוץ וכלליות נפשות ישראל יחד, שעל-ידי-זה ממשיכין תורה, שזה בחינת קבלת התורה בשבועות. ועל-ידי המשכת התורה ממשיכין השגחה שלמה מבחינת עינא פקיהא דלא נאם. וזה בחינת מה שגורין כליל שבועות. וזה בחינת מה שאוכלין מאכלי חלב בשבועות, לרמוז על בחינת "עיניו כיונים וכו' רחצות בחלב", שמרמו גם כן על עיני ההשגחה הנ"ל, כמבאר בפנים. וזה שסופרין שבעה שבועות, כנגד ז' גלדי עינא, שהוא בחינת ההשגחה; וצריכין לממני יומי וצריכין לממני שבועי וכו', עין פנים. וזה בחינת "מהחל חרמש בקמה תחל לספר" וכו', כי קצירת התבואה מן השדות הוא בחינת לקוטי וברורי הנפשות, בידוע. ועל-כן הנפת העמר-שעורים דיקא מתיר הקציר, כי אז נכנע הסטרא-אחרא, ויש פה בידנו להעלות הנפשות הנפולין, שזה בחינת הנפת העמר כנ"ל. ומאז צריכין לספר, שהוא גם כן מה שמלקטין ומקבצין כל הנפשות הנ"ל להביאם תחת הספירה והמנין כנ"ל (שבועות הלכה א). ועין שם עוד לענין מה שקורין רות בשבועות, כי בו התגלות מלכות משיח, שעל-ידי-זה זוכין לקבלת התורה וכו'.

פו

מה שגורין כליל שבועות הוא כדי להכניע ולשבר את השנה והתדרמה, שהוא בחינת תרגום, הינו להכניע הרע שבו ולהעלות הטוב שבו ללשון-הקדש, שזה עקר שלמות לשון-הקדש, שעל-ידי-זה זוכין לשמירת הברית ולקבלת התורה, שזה בחינת מתן תורה בשבועות. ועל-כן נוהגין אז



לאחינו כל בית ישראל
הוצאת חומשים עם פירוש
הלקוטי הלכות

במחיר הקרן
125 ש"ח לסט (5 כרכים)

פרטים והזמנה : 054-8429006 (מאיר)